

Tjänsteställe, handläggare
Näringslivsutveckling, Kristina Eklöf

Sammanträdesdatum
2025-11-18

FöredragningsPM
Dnr: 25RS8949

Organ
Regional tillväxtnämnd

Svar på remiss om finansieringsinstrument i jordbrukspolitiken

Förslag till beslut

Regional tillväxtnämnd beslutar

att ställa sig bakom slutsatserna i remissen ”Förhandsbedömning av finansieringsinstrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken” (SJV Utvärderingsrapport 2025:9),

att betona vikten av att finansieringsinstrumenten utformas som ett komplement till befintliga stöd och med hänsyn till regionala förutsättningar, samt

att eftersträva en fortsatt dialog med Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet kring utformning, implementering och uppföljning av framtida finansieringslösningar.

Sammanfattning

Region Örebro län tackar för möjligheten att lämna synpunkter på Jordbruksverkets rapport ”Förhandsbedömning av finansieringsinstrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken” (SJV Utvärderingsrapport 2025:9).

Regionen ser positivt på regeringens initiativ att utreda alternativa finansieringslösningar som kan stärka jordbrukets konkurrenskraft, lönsamhet och bidrag till livsmedelsförsörjningen. Samtidigt vill regionen betona vikten av att nya finansieringsinstrument utformas med hänsyn till regionala förutsättningar och i nära samverkan med berörda aktörer.

Region Örebro län ställer sig i huvudsak positiv till att utreda finansieringsinstrument som ett komplement till befintliga stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP.

Tjänsteställe, handläggare
Näringslivsutveckling, Kristina Eklöf

Sammanträdesdatum
2025-11-18

FöredragningsPM
Dnr: 25RS8949

Region Örebro län betonar dock vikten av att dessa utformas med hänsyn till lantbrukets varierande behov, inte ersätter befintliga stödformer, och utvecklas i nära dialog med regionala aktörer.

Ett väl utformat system av finansieringsinstrument kan bidra till stärkt jordbruksekonomi, förbättrad hållbarhet och ökad livsmedelssäkerhet – men endast om det integreras i en helhet som beaktar de ekonomiska, sociala och regionala dimensionerna av landsbygdsutvecklingen.

Ärendebeskrivning

Allmän bedömning

Region Örebro län delar rapportens slutsats att kapitalbrist inte i sig utgör det främsta hindret för investeringar inom jordbruket. Låg lönsamhet och osäkerhet kring framtida regelverk bedöms vara större utmaningar.

Mot denna bakgrund anser regionen att finansieringsinstrument som lån och garantier inte bör ses som en universallösning, men kan spela en viktig roll som komplement till befintliga stödformer. Särskilt relevant är detta vid generationsskiften, klimatanpassning och omställning till hållbar produktion, där trösklarna för investeringar ofta är höga och bankernas riskbenägenhet låg.

Regionen stödjer därför förslaget att fortsatt utreda hur kompletterande finansieringsinstrument – särskilt riktade garantier – kan bidra till att minska investeringshindren i jordbrukssektorn.

Behov av differentierade lösningar

Region Örebro län vill betona vikten av att finansieringslösningarna anpassas till olika typer av lantbruksföretag.

Små och medelstora gårdar, liksom företag som befinner sig i en omställning mot mer hållbara och resurseffektiva produktionsformer, har ofta begränsade ekonomiska marginaler och kan behöva särskilt stödjande finansiering.

För dessa grupper bör instrumenten kunna kombineras med bidrag eller stöd i form av rådgivning, utbildning och riskdelning. Differentierade lösningar ökar träffsäkerheten och bidrar till en mer inkluderande utveckling av jordbrukssektorn.

Komplement, inte ersättning

Region Örebro län vill tydligt understryka att nya finansieringsinstrument bör

Tjänsteställe, handläggare
Näringslivsutveckling, Kristina Eklöf

Sammanträdesdatum
2025-11-18

FöredragningsPM
Dnr: 25RS8949

fungera som ett komplement till befintliga stöd inom den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), inte som en ersättning.

Särskilt för miljö- och klimatrelaterade investeringar är direkta stöd fortsatt avgörande, då lån inte är ett likvärdigt verktyg för alla aktörer.

En balanserad kombination av bidrag, lån och garantier kan däremot stärka jordbrukets investeringskapacitet utan att öka den ekonomiska sårbarheten.

Regional samverkan och implementering

Region Örebro län ser ett stort värde i att regionerna involveras i utformningen och implementeringen av eventuella framtida finansieringsinstrument.

Genom sin roll i det regionala utvecklingsuppdraget, och sin närhet till näringslivet och landsbygdsföretagen, har regionerna en viktig funktion i att säkerställa att insatserna får regional relevans och lokal förankring.

Regional delaktighet kan också bidra till bättre samordning med befintliga finansieringsinsatser, såsom regionala företagsstöd, innovationsprogram och klimatinvesteringsprojekt.

Rekommendationer

Region Örebro län rekommenderar att den fortsatta beredningen beaktar följande:

1. Finansieringsinstrumenten bör utformas med **flexibilitet** för att kunna kombineras med regionala utvecklingsinsatser.
2. **Små och medelstora företag** samt företag i hållbar omställning bör prioriteras vid utveckling av riktade garantier eller kombinationslösningar.
3. **Direkta stöd** för miljö- och klimatåtgärder ska bevaras och inte ersättas av lån.
4. **Regional medverkan** bör formaliseras i planering, prioritering och uppföljning.
5. **Utvärdering och uppföljning** bör inkludera indikatorer för regional spridning och tillgänglighet, så att alla delar av landet får likvärdiga möjligheter.

Tjänsteställe, handläggare
Näringslivsutveckling, Kristina Eklöf

Sammanträdesdatum
2025-11-18

FöredragningsPM
Dnr: 25RS8949

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Remissen om nya finansieringsinstrument i jordbrukspolitiken bedöms främja miljön genom stöd till hållbara investeringar och klimatsmarta metoder. För barn kan den bidra till ökad trygghet på landsbygden men även riskera att försämra villkoren för familjer med små resurser. Ur ett jämställdhetsperspektiv kan den stärka kvinnors och ungas möjligheter att driva lantbruk, men riskerar samtidigt att förstärka ojämlikheter om kapitaltillgången inte blir jämnt fördelad.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser för regionorganisationen.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regional tillväxtnämnd 2025-11-18, Svar på remiss om finansieringsinstrument i jordbrukspolitiken

Svar på remiss om finansieringsinstrument i jordbrukspolitiken

Remiss

Petter Arneback Hjulström
Regionutvecklingsdirekt

Skickas till:

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet